

Проф. др Станко Бејатовић

ОПОРТУНИТЕТ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА И НОВИ ЗКП РС

Абстракт

Предмет рада је стручнокритичка анализа питања кривичнопроцесног и криминално-политичког аспекта начела опортунитета кривичног гоњења. Три су групе питања којима је посвећена посебна пажња у раду. Прва се тиче општих напомена о процесу реформе кривичног процесног законодавства Србије и ЗКП из 2011. године као резултата те реформе. Друга група питања посвећена је анализи места и улоге начела опортунитета кривичног гоњења у процесу реформе кривичног процесног законодавства Србије. Два су кључна закључка анализе ове групе питања. То су: Пуна криминално-политичка оправданост начела и његова присутност од почетка па до краја рада на реформи (од 2001 до доношења ЗКП из 2011. год.). Трећа (централна) група питања посвећена је стручно-критичкој анализи одредаба новог ЗКП РС по питању начела опортунитета кривичног гоњења. Ауторов закључак анализе ове групе питања је да су питања везана за нормативну разраду начела опортунитета кривичног гоњења у новом ЗКП РС у знатном степену у складу са већинским ставовима наше стручне јавности и да су као таква у складу и са суштином овог начела и криминално-политичким разлозима који су довели до његовог оваквог статуса у савременом кривичном процесном законодавству и јавнотужилачкој пракси уопште. Оваква једна констатација се пре свега односи на ширење могућности примене начела опортунитета кривичног гоњења, продужење рока за испуњење преузетих обавеза, предвиђање форме и садржине одлуке јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, превиђање начина контроле извршења наложених обавеза у случајевима одлагања кривичног гоњења. Међутим, за разлику од ових одређени број других питања овог начела није на нивоу очекиване нормативне разраде. Случај пре свега са статусом оштећеног лица где Законик не предвиђа адекватне инструменте заштите његових интереса у примени овог начела, начином контроле одлуке јавног тужиоца о употреби начела, смањењем обавеза под којима може да дође до условног одлагања кривичног гоњења, модификацијом садржаја појединих обавеза и сл. Међутим, и поред овог став јер аутора да се оправданост начела опортунитета кривичног гоњења у нашем кривичном процесном законодавству и јавнотужилачкој пракси ниуком случају неможе ставити под знак питањ. Насупрот. И поред изнесених примедби на начин нормативне разраде неких од његових питања треба очекивати да ово начело заузме још значајније место у нашој јавнотужилачкој пракси.

Кључне речи: опортуните, легалитет, јавни тужилац, окривљени, оштећени, суд, кривично гоњење, кривично дело, условно одлагање, мере безбедности

